

Poutnický pracovní list

BAZILIKA NANEBEVZETÍ
PANNY MARIE
PRAHA – STRAHOV

Autor: P. Zdik M. Jordánek, O.Praem.

CHYSTÁTE SE NA POUŤ?

Všechny informace najdete na stránkách

<https://www.strahovskyclaster.cz/reholni-komunita/svaty-rok-2025>

© Katechetické středisko AP, 2025

O strahovském klášteře...

Strahovský klášter je nejstarší premonstrátský klášter v Čechách, založený roku 1143. Roku 1142 na Strahov přišli premonstrátské řeholníci z vestfálského Steinfeldu. Kamenný kostel a klášter byl vybudován ve druhé polovině 12. století a roku 1178 zde byl pohřben král Vladislav II.

Husité klášter vyplenili, obnoven byl roku 1420, ale novou podobu dostal až v letech 1601–1626. Roku 1627 sem byly z Magdeburgu přeneseny ostatky sv. Norberta, zakladatele premonstrátského řádu.

Autor: P. Zdík M. Jordánek, O.Praem.

Roku 1648 klášter vyrabovalo švédské vojsko, které odvezlo i velkou část zdejší knihovny. Pozdější barokní přestavbu vedli architekti Giovanni Domenico Orsi, který postavil také nový knihovnický sál, a Jan Baptista Mathey. Po převzetí moci komunisty byl roku 1950 klášter uzavřen a řeholníci z větší části deportováni do sběrných táborů. V letech 1992–1993 byl klášter obnoven a brzy úplně opraven.

VÝZVA:

Než vejdete do kostela, podívejte se nahoru. Uvidíte sochu beránka a kolem ní nápis. Zkuste ho vyluštit a přepsat. Koho beránek symbolizuje?

Řešení najdete na poslední stránce!

Velký Boží přítel

Velmi významným místem v tomto kostele je hrob svatého Norberta, zakladatele řádu premonstrátů, kteří zde na Strahově sídlí. Když vstoupíme do kostela, najdeme ho v kapli po levé straně, kde je umístěn i svatostánek.

Volné dílo, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=293611>

Narodil se přibližně roku 1082 v Xanten u holandských hranic a rodiče ho určili pro duchovní dráhu. Jako mladý se stal kanovníkem a diplomatem, ale kněžství ho nelákalo, proto žil jako šlechtic u císařského dvora.

V roce 1115 ho na jedné cestě zastihla bouře a omráčen bleskem spadl z koně. Pochopil, že ho Bůh zve do své služby.

Poté působil jako misionář a se svými žáky se usadil na jaře 1120 v údolí Premontre v dnešní Francii, kde založil komunitu kněží, kteří se začali nazývat premonstráti.

V roce 1126 papež nový řád schválil a téhož roku byl Norbert jmenován arcibiskupem v Magdeburgu. Podporoval šíření evangelia mezi pohanskými Slovany. Roku 1134 umírá a je pohřben v kostele Panny Marie. Norbertovy ostatky byly do Prahy přeneseny v roce 1627.

VÝZVA:

Norbert byl misionářem a zároveň rád uctíval Ježíše přítomného v Eucharistii. Jakým způsobem bys ho mohl napodobit?

Anděl míru

Nyní si dobře prohlédneme místo, kde je sv. Norbert pohřben. Uvnitř zlaté rakve nad oltářem je ještě jedna ze vzácného dřeva a druhá ze skla, v níž jsou uloženy jeho ostatky.

Autor: P. Zdik M. Jordánek, O.Praem.

O sv. Norbertovi se v jedné modlitbě říká, že byl „anděl míru“. Mír je dnes potřeba. A i my k němu můžeme přispět!

Autor: Dobroš – Vlastní dílo, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=117268269>

Když se rozhlédneme, najdeme zde i v celém kostele velké množství andělů. Víme, že anděly ve skutečnosti nemůžeme vidět, ale můžeme zakoušet jejich péči a pomoc. A tak se od nich a od sv. Norberta můžeme učit dělat dobré věci druhým lidem a někdy i tajně (nebýt vidět jako andělé) – a tak kolem sebe šířit pokoj a mír.

VÝZVA:

Zamyslete se, co dobrého byste mohli udělat pro toho, s kým jste dnes kostel navštívili nebo s kým se setkáte. Může to být třeba jen maličkost: úsměv, modlitba nebo otázka, jak se mu tady líbí...

Mariina koruna

Proti kapli sv. Norberta najdeme další kapli, která je zasvěcena Panně Marii. Dal ji postavit opat Kašpar Questenberg, který přenesl ostatky sv. Norberta do Prahy.

Autor: P. Zdik M. Jordánek, O.Praem.

Vidíme tu kopii vzácného obrazu Panny Marie Pomocné, která byla namalována v Pasově, a proto se jí říká také “Pasovská”. Maria je hned po Ježíši nejvýznamnější postavou dějin spásy, a proto je také v našich kostelích zobrazena nejčastěji. Každý z andělů na tomto obraze drží jednou rukou palmovou ratolest a druhou nasazuje na Mariinu hlavu zlatou korunu.

Myslíte si, že Panna Maria má v nebi skutečnou korunu ze zlata? Nejspíš ne; tento symbol jsme vymysleli my lidé, abychom snadno vyjádřili, že je nebeskou královnou. Ale jaká její vlastnost u ní byla a je nejdůležitější?

VÝZVA:
Odpověď zjistíte v naší šifře!

Klíč k luštění:

	1	2	3
a	V	L	H
b	B	M	A
c	O	D	I

b2 c3 a2 c1 a1 b3 a2 b3

b1 c1 a3 b3 b3

a2 c3 c2 c3

Iména pro Pannu Marii

Autor: P. Zdik M. Jordánek, O.Praem.

Zkusme se teď postavit doprostřed kostela a podívat se na strop. Obrazy, které tu vidíme, ukazují některé okamžiky ze života Panny Marie.

VÝZVA:

Dokážete poznat aspoň některý z nich? Uměli byste vyprávět příběh, který se na něm odehrává? Pojmenujete některé postavy, které jsou zde namalovány?

Kromě života Panny Marie tu ale jsou na menších obrazech vymalovány jednotlivé části loretánských litanií. Nazývá se tak modlitba skládající se z krátkých oslovení Panny Marie a proseb k ní. Díky nim si můžeme uvědomovat, co všechno pro nás Maria znamená.

VÝZVA:

Vymyslete oslovení Panny Marie ukazující vlastnost, která se vám na ní líbí. Můžete se k ní například několik dní takto modlit.

Podívej se, kříž

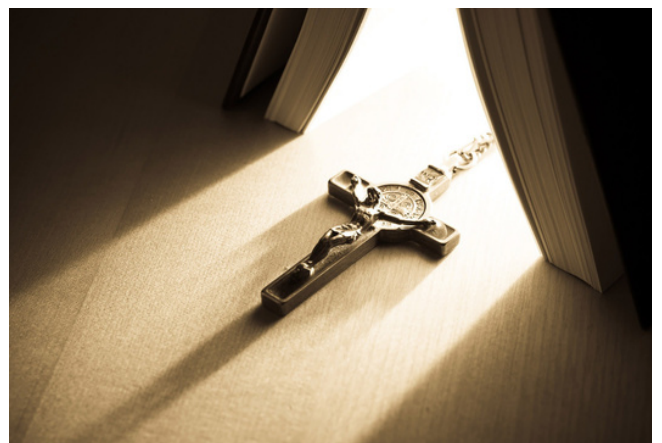
Autor: P. Zdik M. Jordánek, O.Praem.

Když se postavíme doprostřed kostela před oltář, určitě si hned všimneme velkého kříže. Stojí tu proto, aby všem připomínal, jak důležitá pro nás je Ježíšova oběť.

Myslíte si, že Ježíš trpěl jen tak naoko nebo doopravdy? Když čteme jeho příběh v evangeliu, je nám jasné, že to bylo skutečné. Můžeme se tak ujistit, že těžké a bolestné věci do našeho života křesťana patří.

Určitě můžeme a máme těžkostem předcházet a řešit je, ale je třeba je umět také přijmout a nést je. Na to velmi dobře poukazuje i tento kříž ve středu kostela.

Podívejme se na Ježíše důkladně a všimněme si jeho kolen... Jsou odřené od pádu. I my můžeme někdy spadnout, něco nezvládnout nebo zakopnout.

VÝZVA:

Zkuste si teď někde v kostele kleknout a vnímat tu tvrdou podlahu. Představte si přitom Ježíšův pád. Poděkujte mu svými slovy za to, že je nám v těžkých chvílích tak blízko a my můžeme být blízko něj.

Dva pod křížem

Určitě jste si všimli, že kříž tu není osamocený - stojí pod ním dvě postavy. Jsou to apoštol Jan a Panna Maria. Připomínají nám, že je důležité zůstat věrně s Ježíšem.

Autor: P. Zdik M. Jordánek, O.Praem.

I tento příběh si můžeme přečíst v Bibli - najdete ho v Janově evangeliu, kapitola 19, verše 25-27. Ukazuje nám, že Ježíš nechce, aby kdokoliv z nás zůstal sám a opuštěný.

VÝZVA:

Ježíš na kříži svěřil svou matku Marii Janovi, učedníkovi, kterého měl velmi rád, aby se o ni postaral. Co mu řekl, to můžete vyluštit v malé osmisměrce!

T	V	T	O	A	P	J	E
L	Í	S	†	I	O	†	T
E	R	O	V	R	U	Á	Š
T	A	D	Z	A	Ť	J	Í
S	S	A	Í	M	†	A	Ž
O	M	R	Ř	†	M	N	E
K	R	A	K	T	†	K	J
A	T	B	I	B	L	E	†

BIBLE
JAN
JEŽÍŠ
KOSTEL
KŘÍŽ
MARIA
POUŤ
RADOST
SMRT
VÍRA

Řešení ze strany 2: Nápis je latinský a zní "Vidi supra montem Sion Agnum", tedy "Viděl jsem nad horou Sion Beránka". Beránek symbolizuje Ježíše Krista, horou Sion je míněn strahovský klášter - staré české premonstrátské kláštery byly označovány některými latinskými názvy pocházejícími ze Svaté země.